

EUROPEES PARLEMENT

1999

2004

Zittingsdocument

DEFINITIEVE VERSIE
A5-0407/2001

20 november 2001

VERSLAG

over de mededeling van de Commissie "Toepassing van het voorzorgsbeginsel en meerjarige regelingen voor vaststelling van de TAC's"
(COM(2000) 803 – C5-0106/2001 – 2001/2055(COS))

Commissie visserij

Rapporteur: Giorgos Katiforis

INHOUD

	Blz.
PROCEDUREVERLOOP	4
ONTWERPRESOLUTIE	5
TOELICHTING	8

PROCEDUREVERLOOP

Bij schrijven van 1 december 2000 deed de Commissie haar mededeling "Toepassing van het voorzorgsbeginsel en meerjarige regelingen voor vaststelling van de TAC's" (COM(2000) 803 – 2001/2055(COS)) toekomen aan het Parlement.

Op 15 maart 2001 gaf de Voorzitter van het Parlement kennis van de verwijzing van deze mededeling naar de Commissie visserij als commissie ten principale (C5-0106/2001).

De Commissie visserij benoemde op haar vergadering van 23 januari 2001 Giorgos Katiforis tot rapporteur.

Zij behandelde de mededeling van de Commissie en het ontwerpverslag op haar vergaderingen van 29 mei, 9 oktober en 20 november 2001.

Op laatstgenoemde vergadering hechtte zij met algemene stemmen haar goedkeuring aan de ontwerpresolutie.

Bij de stemming waren aanwezig: Daniel Varela Suanzes-Carpegna (voorzitter), Rosa Miguélez Ramos en Hugues Martin (ondervoorzitters), Elspeth Attwooll, Arlindo Cunha, Carmen Fraga Estévez, Ian Stewart Hudghton, Heinz Kindermann, Carlos Lage, Brigitte Langenhagen, Giorgio Lisi (verving Antonio Tajani), Albert Jan Maat, John Joseph McCartin, Patricia McKenna, James Nicholson, Camilo Nogueira Román, Struan Stevenson, Catherine Stihler en Margie Sudre.

Het verslag werd ingediend op 20 november 2001.

De termijn voor de indiening van amendementen wordt bekendgemaakt in de ontwerpagenda voor de vergaderperiode waarin het verslag wordt behandeld.

ONTWERPRESOLUTIE

Resolutie van het Europees Parlement over de mededeling van de Commissie "Toepassing van het voorzorgsbeginsel en meerjarige regelingen voor vaststelling van de TAC's" (COM(2000) 803 – C5-0106/2001 – 2001/2055(COS))

Het Europees Parlement,

- gezien de mededeling van de Commissie (COM(2000) 803 – C5-0106/2001),
 - gelet op artikel 47, lid 1 van zijn Reglement,
 - gezien het verslag van de Commissie visserij (A5-0407/2001),
- A. overwegende dat het door de Europese Unie onderschreven VN-Verdrag inzake het zeerecht van 10 december 1982 bepaalt dat maatregelen moeten worden getroffen om een duurzame visserij te waarborgen,
- B. overwegende dat de gedragscode van de FAO voor een verantwoorde visserij en het Verdrag van de Verenigde Naties inzake het beheer van de grensoverschrijdende en de over grote afstanden trekkende visbestanden de toepassing van het voorzorgsbeginsel voorschrijven, teneinde de instandhouding en het beheer van de visbestanden en het mariene milieu te garanderen, en dat meer in het bijzonder bijlage II van het VN-Verdrag een volledige operationele definitie geeft van de voorzorgsaanpak van het visserijbeheer,
- C. overwegende dat de situatie van de visbestanden zich kenmerkt door het feit dat talrijke soorten die een handelswaarde hebben als gevolg van overbevissing bedreigd worden door biologische instorting, en dat het Wetenschappelijk, Technisch en Economisch Comité voor de Visserij zelf heeft opgemerkt dat een overgrote meerderheid van de bestanden niet beantwoordt aan zijn definitie van een voorzorgsaanpak,
- D. overwegende dat een nauwkeuriger wetenschappelijke bepaling van de visbestanden en het wegnemen van de bestaande onzekerheden alleen mogelijk zijn als aan de studies en onderzoeken wordt deelgenomen door wetenschappelijke specialisten van de betrokken staten en gemeenschappen alsook door vertegenwoordigers van de visserijsector,
- E. overwegende dat duidelijk en wetenschappelijk correct vastgesteld moet worden welke soorten overbevist zijn en welke onderdelen van de vloot op deze soorten vissen,
- F. vaststellende dat het vistuig en de vismethoden die op dit moment gebruikt worden ertoe leiden dat grote hoeveelheden van soorten waarvoor quota gelden overboord worden gezet,
- G. overwegende dat de noodmaatregelen die dit jaar dienden te worden getroffen ter bescherming van de kabeljauw in de Noordzee en de Schotse zone, en van de noordelijke heekbestanden, de mislukking van de in de EU toegepaste maatregelen voor een rationeel beheer van de visbestanden aantonen,
- H. overwegende dat er een evaluatie moet plaatsvinden van alle factoren die gevolgen hebben voor het volume en de duurzaamheid van de visbestanden, met name de vervuiling, het scheepsverkeer en de illegale visserij,

- I. overwegende dat de hele beroepssector kritiek heeft op het systeem van vaststelling van totale toegestane vangsten (TAC's) door de EU-Raad, in december van elk jaar, en op de gebruikelijke praktijk om de TAC's vast te stellen op niveaus die hoger zijn dan die welke worden aanbevolen door de wetenschappelijke adviesorganen,
- J. overwegende dat de toepassing van het voorzorgsbeginsel bij de vaststelling van de TAC's noodzakelijk is om de instandhouding van de soorten en de rationele exploitatie van de bestanden op lange termijn te waarborgen,
 1. neemt kennis van de inhoud van de mededeling van de Commissie getiteld "Toepassing van het voorzorgsbeginsel en meerjarige regelingen voor vaststelling van de TAC's", en is het eens met de daarin geformuleerde doelstellingen;
 2. verzoekt de Commissie een duidelijke definitie van meerjarigheid te geven;
 3. is van mening dat het systeem van TAC's en quota de hoeksteen moet vormen van het toekomstige gemeenschappelijke visserijbeleid;
 4. rekent erop dat de maatregelen met het oog op de instandhouding van de bestanden bij de aanstaande hervorming van het gemeenschappelijk visserijbeleid een prioriteit zullen zijn, en dat daarbij realistische (ten aanzien van de situatie van de bestanden), doeltreffende en coherente besluiten zullen worden genomen;
 5. wijst er in dit verband op dat het belangrijkste aspect van een strikte voorzorgsaanpak van de visserij is dat er streefcijfers en limieten worden vastgesteld die in voldoende mate op behoud zijn gericht;
 6. verzoekt de Commissie en de Raad bij de vaststelling van de TAC's de beschikbare wetenschappelijke gegevens, die nauwgezet moeten worden getoetst, als het doorslaggevende criterium te beschouwen en daarbij ook rekening te houden met de informatie die de vissers verstrekken;
 7. verzoekt de Raad met aandrang besluiten te nemen over de vaststelling van vangstquota die in overeenstemming zijn met de reële situatie van de bestanden, waarbij maatregelen die meer op sociaal-economische factoren steunen dan op een rigoureuze analyse van de situatie van de bestanden, of voluntaristische en onuitvoerbare maatregelen moeten worden vermeden;
 8. verzoekt de Commissie met klem om grondig onderzoek naar de visbestanden te doen teneinde de voorraadgegevens beter te beheren;
 9. onderstreept dat de vaststelling van TAC's met een meerjarige aanpak en een plurispeciesbeheer, een maatregel die de instandhouding van de bestanden bevordert, op zich weinig doeltreffend is indien geen coherente besluiten worden genomen ter verbetering van andere belangrijke aspecten van het gemeenschappelijk visserijbeleid, zoals de herstructurering van de communautaire vloot, de controle op de visserijactiviteiten en de beperking van de ongewenste bijvangsten, en indien de momenteel toegepaste technische maatregelen niet worden verbeterd; betreurt het in dit verband met name dat de Commissie bij het ontwerpen van een systeem voor de toewijzing van bestanden de gelegenheid niet te baat heeft genomen om een omvattend en uitvoerbaar plan in te dienen om het probleem van de bijvangst op te lossen;

10. verzoekt de Commissie en de Raad om te onderzoeken welke gevolgen de industriële visserij voor de productie van vismeel, die nu een derde van de vangsten in de communautaire wateren voor haar rekening neemt, voor de visbestanden heeft en daarbij in ieder geval vooraf het voorzorgsbeginsel te hanteren;
11. onderstreept dat bij de vaststelling van meerjarige TAC's de nodige flexibiliteit ingebouwd moet worden, zodat deze zo nodig bijgesteld kunnen worden; deze vaststelling moet beantwoorden aan vaste doeleinden en een bepaalde tijdspanne omvatten en niet alleen een vangstbeperking inhouden;
12. is van mening dat de bijvangst van vissoorten waarvoor TAC's zijn vastgesteld en die overboord wordt gezet, van de quota afgetrokken moet worden;
13. is van oordeel dat de Commissie en de Raad moeten voorzien in aanvullende sociaal-economische maatregelen ter ondersteuning van de sector, met name in compensaties voor degenen die hun beroepsactiviteiten aanzienlijk moeten beperken als gevolg van de verlaging van de vangstquota teneinde te voorkomen dat de bestanden te klein worden; deze steun moet eerlijk worden verdeeld over de hele EU en naast financiële structuurmaatregelen voor compensatie en herstructurering moeten er doeltreffende en uitvoerbare maatregelen worden genomen om diversificatie te vergemakkelijken;
14. verzoekt zijn Voorzitter deze resolutie te doen toekomen aan de Raad en de Commissie.

TOELICHTING

Een van de sleutels van een analyse van de toekomst van het gemeenschappelijk visserijbeleid is de omschrijving van de mechanismen voor het bepalen van de vangstquota op grond van criteria die een rationele exploitatie van de bestaande visbestanden en de instandhouding van optimale populatieniveaus van de diverse soorten zeevissen waarborgen.

Het communautaire beleid van instandhouding van de visbestanden steunde tot nu toe op twee mechanismen: de vaststelling, aan het eind van elk jaar, van een jaarlijkse TAC voor de meeste van de soorten die een commerciële waarde hebben, en de toepassing van een aantal technische maatregelen die tot doel hebben het voortbestaan van de jongste exemplaren te bevorderen, zodat ze de paarijpe leeftijd bereiken en de noodzakelijke vervanging van de generaties kan plaatsvinden.

Het voorzorgsbeginsel komt er in wezen op neer dat voor de diverse vissoorten een vangstmogelijkheidsniveau moet worden vastgesteld dat de instandhouding ervan op middellange en lange termijn ruim garandeert, en dat er dus op moet worden toegezien dat er een voldoende aantal paarijpe vissen overblijft, zodat de noodzakelijke vernieuwing van de biologische cyclus kan plaatsvinden, uitgaande van het beginsel dat de voorraden moeten worden gehandhaafd op niveaus die een optimale exploitatie van de bestanden waarborgen.

Het is bekend dat de instrumenten waarop het communautaire visserijbeleid steunt om de instandhouding van de visbestanden op bevredigende niveaus te waarborgen niet zo doeltreffend zijn gebleken als men aanvankelijk had gehoopt. De realiteit toont aan dat het beleid in talrijke opzichten gefaald heeft: de evolutie is zorgwekkend en de achteruitgang treft geleidelijk aan steeds meer soorten. Belangrijke visserijtakken hebben onlangs een diepe crisis doorgemaakt: de kabeljauwvisserij in de Noordzee, de vangsten van Atlantische heek, en ook de vangsten van sardines aan de Spaans-Portugese kust, terwijl deze laatste soort vroeger in overvloed aanwezig was.

Dat de instrumenten van het gemeenschappelijk visserijbeleid het niet mogelijk gemaakt hebben de bestanden te stabiliseren of hun vernieuwing te bevorderen betekent echter nog niet noodzakelijk dat ze niet adequaat zijn. Ze zouden in vele gevallen wél doeltreffend zijn geweest indien er op coherente wijze gebruik van was gemaakt.

Om dit aan te tonen wensen wij nader in te gaan op de kwestie van de TAC's, een maatregel waar het in de mededeling van de Commissie vooral over gaat. Niemand betwist dat de toepassing van een systeem van TAC's met een meerjarige aanpak en een plurispeciesbeheer een rationelere exploitatie van de bestanden mogelijk maakt, en dat de visserijsector daardoor gemakkelijker zijn opties voor een economische planning kan bepalen, maar het huidige systeem van vaststelling van jaarlijkse TAC's en per soort (monospeciesbeheer) past ook perfect in een adequaat beleid van instandhouding van de visbestanden. Het fundamentele probleem is niet de keuze voor jaarlijkse of meerjarige TAC's, maar wel dat het besluit dat voor de toepassing van de TAC's wordt genomen in overeenstemming moet zijn met de gegevens die de wetenschappers verschaffen over de reële situatie van de bestanden. En dat is niet het geval. De realiteit toont aan dat de TAC's de laatste jaren steeds op hogere niveaus zijn vastgesteld dan door de wetenschappers was aanbevolen, teneinde de negatieve sociaal-economische gevolgen van een besluit dat in overeenstemming zou zijn met de wetenschappelijke gegevens, te milderen.

De toepassing van het voorzorgsbeginsel ten aanzien van de exploitatie van de natuurlijke rijkdommen en de instandhouding van de soorten is een traditie in het internationale recht en

is/was een belangrijk thema van Agenda 21 van de VN-Conferentie inzake milieu en ontwikkeling, de Gedragscode van de FAO voor een verantwoorde visserij en de Conferentie van de Verenigde Naties over het beheer van de grensoverschrijdende en de over grote afstanden trekkende visbestanden, die in juli 1993 plaatsgevonden heeft in New York, en heeft juridisch gestalte gekregen in het VN-Verdrag inzake het zeerecht van 1982.

De bezorgdheid over de toepassing van het voorzorgsbeginsel ten aanzien van de instandhouding van de levende rijkdommen van de zee houdt rechtstreeks verband met de evolutie van de visserijsector in de periode 1970-1980, toen nagenoeg alle belangrijke visserijlanden een beleid van subsidiëring van de bouw van vissersvaartuigen hebben gevoerd, waardoor de vloot zich aanzienlijk heeft uitgebreid, met als gevolg een exponentiële toename van de visserijactiviteiten. Aan het eind van de jaren '80 werd gemiddeld vier keer meer vis gevangen dan tijdens de vorige decennia, een plundering die de daarop volgende jaren leidde tot een sterke daling van het rendement van de extractieve vloten over de hele wereld, als gevolg van de hoge mortaliteit in die periode, die nagenoeg alle soorten met een commerciële waarde trof, met name de Atlantische kabeljauw en sommige veel geconsumeerde pelagische soorten zoals sardines of ansjovis.

Deze drastische afname van de vangsten als gevolg van de beperking van de bestanden leidde paradoxaal genoeg tot een intensivering van de visserijinspanning, aangezien de vloot zich genoopt zag nog meer te vissen om het rendement op peil te houden en aldus het hoofd te bieden aan de kostbare investeringen in een ten aanzien van de bestaande voorraden overgedimensioneerde vloot. Deze vicieuze cirkel, waaraan ook de Europese Unie schuld heeft, is grotendeels de oorzaak van de aanzienlijke problemen waarmee het communautaire visserijbeleid momenteel geconfronteerd wordt.

Alvorens nader in te gaan op deze problemen, wensen wij in herinnering te brengen hoe de totale toegestane vangsten (TAC's) thans worden bepaald. Dit zeer belangrijke besluit wordt genomen door de Raad, die in december van elk jaar voor de meeste soorten met een handelswaarde de vangstquota vaststelt.

Dat het besluit elk jaar in december wordt getroffen en dus een paar dagen later van kracht wordt is een van de belangrijkste punten van kritiek van de betrokken sector, omdat deze in zeer korte tijd zijn beroepsactiviteiten moet aanpassen aan een situatie die helemaal nieuw kan zijn en aan onvoorziene omstandigheden, gezien de onzekerheid omtrent de situatie van de bestanden, mogelijke wijzigingen van de visserijzones, beperkingen van de vangstmogelijkheden, enz., waardoor een rationele planning van de economische activiteit vaak volledig waardeloos wordt.

Het besluit van de Raad steunt in principe op een voorafgaand onderzoek dat gedurende het hele jaar wordt verricht, waarbij met name zou moeten worden uitgegaan –maar dit is niet het geval– van de wetenschappelijke verslagen van erkende organisaties zoals de Internationale Raad voor het Onderzoek van de Zee (ICES), het Wetenschappelijk, Technisch en Economisch Comité van de Commissie, en de wetenschappelijke organen van de landen die belang hebben bij samenwerking met de Europese Unie op visserijgebied, met name IJsland en Noorwegen.

Indien rekening werd gehouden met de gegevens en aanbevelingen van de wetenschappers, dan zou bij de vaststelling van de TAC's vanzelf reeds een filosofie worden toegepast die in overeenstemming is met het voorzorgsbeginsel. Bij het nemen van het definitieve besluit worden deze aanbevelingen meestal evenwel niet nageleefd door het orgaan dat de beslissingsbevoegdheid heeft, namelijk de Raad. De door de wetenschappers voorgestelde cijfers

worden meestal aanzienlijk verhoogd, rekening houdend met de sociaal-economische situatie en onder druk van bepaalde lidstaten, hetgeen soms leidt tot verrassende resultaten, omdat voor een vissoort vaak een TAC wordt vastgesteld die veel hoger is dan de reële vangsten, die helaas in overeenstemming zijn met de reële situatie van de bestanden, die gekenmerkt wordt door de schaarste van de voorraden.

De vaststelling van TAC's op niveaus die hoger liggen dan de op wetenschappelijke gegevens steunende aanbevelingen en die niet overeenstemmen met de vangsten heeft dan ook tot gevolg gehad dat de TAC's in vele gevallen geen beperkend effect hebben gehad, en er niet toe hebben bijgedragen de overbevissing tegen te gaan en de mortaliteit per soort te verlagen. De Raad heeft zich bij de jaarlijkse vaststelling van de TAC's uiteindelijk meer laten leiden door overwegingen van sociaal-economische en politieke aard dan door criteria met betrekking tot de instandhouding van de bestanden, en heeft daarbij quota vastgesteld die in geen verhouding staan tot de reële vangstcijfers.

Het globale resultaat van dit mislukte beleid van instandhouding van de bestanden is dat, volgens de in april 2000 door het Wetenschappelijk, Technisch en Economisch Comité van de Commissie verschaftte gegevens, thans van de 240 geanalyseerde, voor de communautaire visserij belangrijke soorten –wat betreft de visserij in communautaire zowel als in internationale wateren-, maar van 40 soorten kan worden gezegd dat de instandhoudingssituatie conform het voorzorgsbeginsel is. 80 soorten, waaronder soorten met een grote handelswaarde zoals de heek en de kabeljauw, staan voor een instorting van het bestand of worden bedreigd als gevolg van overbevissing.

Uit de evolutie van de biomassa van het paaibestand tussen 1994 en 1998 en de mortaliteit per soort in de jaren '90 kan daarnaast ook worden afgeleid dat het op grond van de meerjarige oriëntatieprogramma's gevoerde communautaire vlootbeperkingsbeleid niet doeltreffend is geweest in termen van herstel van de communautaire visbestanden.

Deze situatie –welke geleid heeft tot de crisis van de kabeljauwbestanden in de Schotse zone en in de Noordzee, die urgente beschermingsmaatregelen noodzakelijk gemaakt heeft, zoals een vangstverbod in bepaalde zones tot 30 april 2001, en de aanneming van een rigoureuus herstelplan op lange termijn, en de instorting van de heekbestanden in de noordelijke zone tot zodanig lage niveaus dat de instandhouding van deze soort thans serieus in gevaar is, als gevolg van de overschrijding van de biologische veiligheidslimieten gedurende de laatste jaren, zoals blijkt uit de schaarse rekruterings sinds 1997- toont de noodzaak aan van maatregelen ter beperking van de mortaliteit per soort, tot niveaus die een duurzame visserij garanderen. Indien er geen uiterst rigoureuze vangstbeperkingsmaatregelen worden getroffen dreigt een ernstige crisis.

Kortom, deze evolutie toont de noodzaak aan bij de vaststelling van de TAC's het voorzorgsbeginsel na te leven, als een onontbeerlijke maatregel om het nagestreefde doel, namelijk duurzame visserij, te verwezenlijken, uitgaande van de criteria van instandhouding en rationeel beheer van de bestanden, waarbij de volgende punten in acht dienen te worden genomen:

- de aan de communautaire vloot toegestane vangstmogelijkheden moeten steunen op de reële situatie van de visbestanden, conform de door betrouwbare wetenschappelijke studies verschaftte gegevens;
- voor nieuwe soorten moet een vangstverbod gelden, terwijl de vangstmogelijkheden voor de reeds onder de TAC's vallende soorten niet mogen worden uitgebreid indien er geen plan

bestaat voor rationele exploitatie, op grond van controleerbare wetenschappelijke gegevens;

- de vangstmogelijkheden moeten steunen op het beginsel van duurzaamheid, hetgeen betekent dat het doorslaggevend criterium het bestaan van de nodige biomassa van paaivissen van de diverse soorten moet zijn, zodat de instandhouding van de bestanden op middellange en lange termijn kan worden gegarandeerd, dank zij het bestaan van bevredigende niveaus van biomassa's van paaibestanden;
- de grootte van de biomassa van het paaibestand en de maatregelen ter bescherming van de soorten teneinde een voldoende aantal volwassen exemplaren te waarborgen kunnen aanvankelijk voor de sector een last en een sterke beperking vormen, maar zullen op lange termijn zeer voordelig zijn, omdat zij de vangst mogelijk zullen maken van voldoende hoeveelheden volwassen exemplaren, die een grotere marktwaarde hebben.

De toepassing van het voorzorgsbeginsel bij de vaststelling van de TAC's kan als instandhoudingsmaatregel niet doeltreffend zijn indien daarnaast ook geen andere maatregelen worden getroffen. Bepaalde belangrijke aspecten van het communautaire visserijbeleid, zoals de inkrimping van de vloot, de controle op de visserijactiviteiten en de behandeling van de ongewenste bijvangst, dienen grondig te worden herzien.

De plannen ter beperking van de capaciteit van de overgedimensioneerde vloot, die hoofdzakelijk steunen op de meerjarige oriëntatieprogramma's, waarvan het vierde programma in 2001 afloopt, beschouwt nagenoeg iedereen, -de Commissie en vrijwel de hele beroepssector- als een mislukking, een mislukking die trouwens te verwachten was, omdat deze plannen nooit in overeenstemming zijn geweest met de realiteit: enerzijds waren de doelstellingen te bescheiden, en kon de verwezenlijking ervan niet leiden tot een reële beperking van de visserijinspanning, teneinde zich aan te passen aan de situatie van de bestanden, en anderzijds zijn sommige lidstaten niet erg bereid gebleken de nodige maatregelen te treffen om de plannen ten uitvoer te leggen.

Wat de controle betreft lijkt het nutteloos TAC's vast te stellen die in overeenstemming zijn met het voorzorgsbeginsel, indien niet de intentie bestaat de naleving ervan te controleren, of niet kan worden beschikt over de daarvoor benodigde menselijke en materiële hulpmiddelen. De huidige situatie kenmerkt zich door grote laksheid bij de toepassing van de communautaire normen, die op uiteenlopende, en soms discriminerende wijze worden geïnterpreteerd door de diverse inspectiediensten van de nationale administraties. De controle heeft vooral betrekking op de ontscheping in de havens, terwijl de controles op het transport over de weg en de commercialisering na de eerste verkoop veeleer symbolisch zijn.

Men kan zich daarnaast ook afvragen of het wenselijk is de huidige regelgeving inzake ongewenste bijvangsten te handhaven, omdat is gebleken dat de toepassing ervan leidt tot de vernietiging van grote hoeveelheden visproducten die weer in zee worden gegooid, hetgeen een enorme verspilling van voedingsmiddelen vormt. Omdat deze producten normaal gesproken niet in het commerciële circuit terechtkomen en niet van nut zijn voor de bevolking worden ze zomaar vernietigd en verspild, ofschoon ze een belangrijke bijdrage leveren aan de instandhouding van het leven in de zee.

De toepassing van het voorzorgsbeginsel bij de vaststelling van de totale toegestane vangsten is lovenswaardig en noodzakelijk, maar deze maatregel is op zichzelf niet voldoende om de situatie op het gebied van de visbestanden te verbeteren. Het probleem moet worden gezien in een ruimer kader, waarbij andere zeer belangrijke problemen van het visserijbeleid, waarvoor geen,

of geen bevredigende oplossing is gevonden, dienen te worden aangepakt. Het is daarvoor ook het geschikte moment, omdat wij ons in een fase bevinden waarin een wettelijk mandaat bestaat voor een herziening van het communautaire visserijbeleid en de aanpassing ervan aan de huidige conjunctuur, die erg verschilt van de situatie in de jaren '90.

De sector is vol hoop en mag van de bevoegde nationale en communautaire autoriteiten terecht verwachten dat zij opgewassen zullen zijn tegen de situatie, en de uitdagingen voor de toekomst zullen aankunnen, en dat zij een activiteit die zo oud is als de geschiedenis, en die een factor van economische en sociale cohesie op het Europese grondgebied is, in stand zullen kunnen houden, en de nodige toekomstperspectieven zullen kunnen bieden.